

[Kr. Johansen.]

prisen fastholdes, forbliver uforandret, men at Producentprisen nedsættes med 10 pCt. Samtidig sker der det, at der ydes Tilskud, ikke alene til Forbrugerprisen, saaledes som Tilfældet har været indtil nu, men ogsaa til Eksportprisen, og det er jo i og for sig noget nyt. Man kan sige, at det er en Slags Eksportpræmie, man her kommer ind paa at yde, og det Princip, det her drejer sig om, har der tidligere været ret stor Strid om, og det vil der maaske ogsaa blive fremtidig, dersom det vedblivende skal opretholdes. Men jeg betragter det ikke saa meget som et nyt Princip, man søger at indføre, som en Ordning, der skal gælde i en Overgangstid, indtil vi ser, hvordan Forholdene former sig, hvordan en fremtidig stabil Ordning skal være, og ud fra den Betragtning er jeg ikke betænkelig ved at yde dette Tilskud til Eksporten. Der er jo det ejendommelige ved det, kan man sige, at jo større Udførsel, desto større Statstilskud, men dette opvejes efter min Opfattelse i høj Grad af, at samtidig med den større Udførsel bliver der ogsaa en større Mængde af fremmed Valuta til Raadighed til Indkøb af andre nødvendige Varer til vort Land.

Jeg er som sagt ikke betænkelig ved Tilskuddet; heller ikke Tilskuddet til Eksportprisen. Jeg betragter Loven som en Lov, der skal gælde i det kommende Aar, Overgangsaaet; maa man vel have Lov til at kalde det, og baade under Hensyn dertil og under Hensyn til de Betragtninger, der i øvrigt er gjort gældende til Fordel for Lovforslaget, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til Vedtagelse.

Jørgen Bjerg: Det foreliggende Lovforslag om en Smørordning har jo to Formaal, dels at sikre en Pris for Forbrugerne, dels en Pris til Producenterne, der er gældende for 1 Aar, nemlig fra 1. Oktober i Aar til 30. September 1946.

Hvad angaar Forbrugerprisen — denne fastholdes jo paa samme lave Niveau, som for Tiden er gældende —, falder den fuldt ud sammen med den Prispolitik, som mit Parti, Venstre, ønsker fremmet: en Stabilisering af Prisniveauet, saa vi bliver fri for disse stadig tilbagevendende Løntillæg. Det vil sikkert ogsaa være til Fordel baade for Arbejderne og Funktionærerne, idet disse Tillæg efter kortere eller længere Tid bortelimineres af de stigende Leveomkostninger. Vi kunde ønske, at det ogsaa paa andre Omraader havde været muligt at standse den stadige Stigning i Omkostningsniveauet, som vi hidtil har haft.

Men Loven har ogsaa det Formaal at sikre Producenterne en fast Pris paa 4 Kr. pr. kg for det samme Tidsrum, som er gældende for Forbrugerne. Det kan nok siges, at dette er et Minimumstilbud, naar Prisen skal tjene det i Lovforslagets Bemærkninger anførte Formaal: at modvirke et Fald i Produktionen under de nuværende Forhold, hvor alle Produktionsomkostningerne til Dato har været stærkt stigende. Jeg er bange for, at den fastsatte Pris ogsaa kan have en anden Virkning, nemlig den at hindre en Stigning i Produktionen, en Stigning, som i hvert Fald saa længe der er stærk Efterspørgsel fra nødlidende Lande efter Fødevarer, vilde være til Gavn saavel for disse som for vort eget Land, idet Landbrugseksportens Provenu foreløbig er det, vi har at købe for i Udlandet i det væsentligste, og det er Grundlag for den Varetilførsel, som vi saa længe har manglet og ser hen til med stor Forventning.

Selve Princippet i Lovforslaget, som det ærede Medlem Hr. Kr. Johansen omtalte, kan jeg godt sige har ikke særlig vort Bifald. Vi kunde ogsaa ønske, at der fandtes en anden Form for at gøre Produktionen lønnende. Et Hovederhverv, et bærende Erhverv, som vi gerne vil kalde Landbruget, kan ikke opretholdes ved Tilskud, saa er det nemlig ikke noget bærende Erhverv mere, man kan komme helt ud i det paradoksale ved at gaa frem ad den Vej. Jeg tænker i denne Forbindelse paa vor højtærede Udenrigsministers Udtalelse i Køge, hvor han fremsatte den Mening, at Landbruget havde levet paa de øvrige Erhvervs Bekostning, og jeg tænker paa en Udtalelse — maaske en spøgefuld Udtalelse — fra en Københavner, jeg traf: Det er godt gjort, nu ser vi, at i de gode Tider lever I paa vor Bekostning, og i Krisetider, i 30'erne, maatte vi ogsaa føde Landbruget, det vil sige, at hvis vi ikke havde dette Landbrug at slæbe med, var det altid gode Tider. Det er vel nok sat paa Spidsen, og det er meget paradoksalt, men der ligger den Sandhed i det, at i det lange Løb er Tilskudsvejen ganske sikkert ikke farbar. Men under Hensyn til, at denne Lov er en midlertidig Lov, under Hensyn til, at Mejeriorganisationerne er indforstået med denne Ordning, og under Hensyn til den politiske Situation med en Samlingsregering skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i det høje Ting.

Krup: Lovforslagets Formaal er egentlig angivet i den første Linie i § 1, hvor der staar: Til Fremme af Smørproduktio-